

Příkladové věty ke kurzu staré čínštiny 10. 10. 2005

(učebnice str. 11-13)

1) jmenná věta

此酒也。

此 ci3: toto

酒 jiu3: „víno“, alkoholický nápoj

也 ye3: *spona* být

我亦人也。

我 wo3: já

亦 yi4: také

人 ren2: člověk

彼固亡國之形也。

彼 bi3 tamto

固 gu4 zajisté; pevný

亡 wang2 zemřít, zahynout

國 guo2 země, stát

之 zhi1 *pomocné slovo* (odděluje jméno a přívlastek)

形 xing2 tvar

是乃仁術也。

是 shi4 toto

乃 nai3 tedy, pak

仁 ren2 dobro, humánnost (jedna ze základních konfuciánských ctností)
術 shu4 umění, dovednost

滕君則誠賢君也。

滕 teng2 stát Teng
君 jun1 vládce, pán; ušlechtilý muž
則 ze2 *částice vyjadřující protiklad*
誠 cheng2 skutečně
賢 xian2 moudrý, vynikající (osobními kvalitami)

兵者凶器也。

兵 bing1 zbraň; vojsko
者 zhe3 *částice zdůrazňující podmět*
凶 xiong1 neblahý, nebezpečný
器 qi4 nástroj

子非我。

子 zi3 ty, vy; syn; mistr, pán
非 fei1 *spona nebýt*

此非楚之路也。

楚 chu3 stát Chu
路 lu4 cesta

非一日之積也。

一 yī1 jedna

日 rì4 den; slunce

積 jī1 nahromadit

非愚人也。

愚 yū2 hloupý

2) Konstrukce podmět – přísudek

我將東徙。

將 jiāng1 *ukazatel budoucnosti*

東 dōng1 východní

徙 xǐ3 přesídlit

管仲後至。

管仲 guān3zhōng4 Guan Zhong (ca. 730-645 př.n.l.), 1. ministr vévody Huana z Qi

後 hòu4 poslední; po, za

至 zhì4 dojít do

國人皆喜。

皆 jiē1 všichni

喜 xǐ3 radovat se

孟孫大怒。

孟孫 meng4 Meng Sun (2. pol. 6. stol. př.n.l.), hlava jednoho z rodů uzurpujících moc ve
sun1 státě Lu (domovském státě Konfucia)

大 da4 velký

怒 nu4 rozzlobit se

子必窮矣。

必 bi2 určitě, nutně

窮 qiong2 nejzazší, v koncích

矣 yi3 *koncová částice, často naznačuje ukončenost děje*

寡人老矣。

寡 gua3 nepatrný (počtem), málo; sirotek, osiřelý; vdova, ovdovělý

老 lao3 starý

凡天下戰國七。

凡 fan2 celý, veškerý

天 tian1 nebe

下 xia4 pod

天下 Podnebesí, svět

戰 zhan4 napadnout, vést válku

戰國 Válčící státy (období Válčících států (481-221))

七 qi1 sedm

與臣而將四矣。

與	yu3	s
臣	chen2	ministr, služebník; já
而	er2	<i>souřadící spojka</i>
四	si4	čtyři